

Stigningen i elevtallet bør så vidt muligt ikke føre til oprettelse af flere klasser. Eventuelt øgede ressourcer bør i stedet anvendes til flere timer til eleverne.

Kommuner, der af geografiske hensyn ønsker at opretholde skoler med meget lave klassekvotienter, kan få tilladelse til at fravige mindstetimetalskravet for disse skoler. Samtidig giver forslaget kommunerne nye frihedsgrader, idet f.eks. bestemmelsen om 25 pct. begrænsningen for samlæsning ophæves. Hertil kommer, at øgede minimumstimetallet i skolen vil betyde behov for færre timer i skolefritidsordninger og fritidshjem.

Der er endelig indarbejdet en særlig ikrafttrædelsesbestemmelse vedrørende § 16 om minimumstimetallene, hvorefter undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet. Tidspunktet kan hermed afpasses efter den faktiske udvækst i folkeskolen.

Efter regeringens opfattelse vil det således være muligt for kommunerne at opfylde det øgede ugentlige minimumstimetallet uden merudgifter og dermed uden kompensation fra statens side i det generelle tilskud til kommunerne. Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner har til det lovforslag, der blev udsendt til høring, anført, at lovforslaget ville medføre merudgifter, som skulle kompenseres. I det foreliggende lovforslag er der på denne baggrund sket forskellige ændringer.

Med de nu foreslåede ændringer og allerede gennemførte ændringer af folkeskoleloven har kommunerne en langt større frihed til at indrette skolevæsenet efter lokale ønsker og behov og dermed tilpasse ressourceforbruget.

Forslaget om, at de kommunale myndigheder overtager ministeriets kompetence til at foretage uansøgt afsked af ledere og lærere, medfører ikke økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Gennemførelsen af lovforslaget som helhed medfører derfor ikke modregning fra statens side i det generelle tilskud til kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Folkeskolens formål

Til § 1

Det foreslås at tilføje den hidtil gældende formålsparagraf en kulturel dimension, idet det udtrykkeligt understreges, at skolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur, hvorved forstås det danske folks fælles erfaringer udtrykt gennem kristendommen, kunsten, litteraturen og historien, og give eleverne forståelse for andre kulturer, indvandrergrupper er

præget af. Begrebet »alsidig udvikling« er ændret til »personlig udvikling«, indbefattende både åndelig, intellektuel, musisk, fysisk og social udvikling. Ordet »selvvirksomhed« er ændret til »virkelyst og fordybelse«, ligesom det understreges, at eleverne skal udvikle »erkendelse« og »tillid til egne muligheder« og »baggrund for at tage stilling og handle«. »Medleven og medbestemmelse« er blevet til »medbestemmelse, rettigheder og pligter«. »Åndsfrihed og demokrati« er blevet til »frihed og folkestyre«, idet det overlades til skolen at forberede eleverne bedst muligt hertil. Endelig er menneskets samspil med naturen nævnt som et oplagt eksempel på den ansvarlighed, der kræves af fremtidens verdensborgere.

Til § 2

I overensstemmelse med de ændrede forpligtelser foreslås det, at det allerede i lovens indledende kapitel præciseres, hvilket ansvar der er pålagt henholdsvis kommunalbestyrelsen, den enkelte skole og den enkelte elev i relation til opfyldelsen af folkeskolens formål.

Lovteksten tilsigter en klarere kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelsen, hvis skolepolitik fastlægges i form af rammer i henhold til § 42. stk. 2, og den enkelte skole, som får det samlede konkrete ansvar for undervisningens kvalitet og metode. Kommunalbestyrelsens detailkompetence på dette område overføres således til den enkelte skole, der herved får et øget ansvar for, at undervisningen lever op til folkeskolens formål. Med henblik på at kunne opnå dette tillægges der samtidig skolerne øget frihed til at organisere undervisningen på en mere hensigtsmæssig måde. Der henvises i den forbindelse bl.a. til forslaget om at give skolebestyrelserne øget indflydelse på undervisningens organisering, til forslaget om at ophæve bestemmelsen om kursusdelt undervisning og klassens time, til forslaget om at ophæve begrænsningen for ikke-fagdelt undervisning samt ophævelse af bestemmelsen om begrænsningen for samlæsning på tværs af klasser og klassetrin.

Til § 3

§ 3, stk. 1-4, er en uændret videreførelse af § 3, stk. 1-4, i den eksisterende folkeskolelov.

Som stk. 5 foreslås det, at der åbnes mulighed for, at voksne kan deltage i folkeskolens undervisning. Forslaget har til hensigt at lade et begrænset antal voksne deltage i undervisningen på de ældste klassetrin under forudsætning af, at skolebestyrelsen på den pågældende skole er indforstået hermed. Inden for de generelle retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har fastsat i henhold til § 42, stk. 2, nr. 5, er det